

[illegible]

PARC NATURAL DEL MONTSENY

Reserva de la biosfera

Situat a cavall entre tres comarques -Osona, la Selva i el Vallès Oriental-, el Parc Natural del Montseny és el massís més elevat de la Serralada Prelitoral Catalana. Està configurat per tres grans cims muntanyosos: l'emblemàtic Matagalls (1.697 m), la carena del turó de l'Home (1.706 m) i les Agudes (1.703 m); i el pla de la Calma (Puig Drau 1.344 m). Ocupa una extensió de 30.010 hectàrees distribuïdes en divuit municipis. Els límits naturals del Parc són la riera d'Arbúcies, els cursos alts de la riera Major i del riu Gurri, el riu Congost i la depressió del Vallès.

La riquesa del paisatge és un dels seus principals atractius, ja que a mesura que es guanya alçada, la característica vegetació mediterrània d'alzinars, suredes i pinedes va deixant pas a un boscatge d'ambients centreeuropeus -amb notables fagedes i avetoses-. Ecològicament, el Parc és un mosaic de paisatges mediterranis i centreeuropeus situat al sud d'Europa i a tocar de grans conurbacions metropolitanes. La biodiversitat extraordinària i la petjada cultural que l'home hi ha deixat al llarg dels temps presenten un valor universal que ha inspirat artistes, intel·lectuals i científics, i que desvetlla l'interès de les persones que el visiten. El paisatge del Montseny és un espectacle per als sentits. En qualsevol època de l'any, una passejada pel parc ens descobreix una insospitada bellesa natural. La UNESCO el va declarar Reserva de la Biosfera el 1978.

LA VALL DE SANTA FE

A l'extrem NE del terme de Fogars de Montclús hi ha l'alta vall de Santa Fe, de vegetació i característiques totalment singulars, situada entre el massís de les Agudes – turó de l'Home i la serralada que va del turó de Maçaners al turó de Morou. El paisatge de la vall és totalment diferent del de la resta del terme, el granit de les seves penyes es descompon fàcilment i ha creat graus i plans i pendents sorrencs on es fa una vegetació especialment de faigs amb buixol o anèmones boscanes, que floreixen per l'abril i maig. També hi ha grans mates o arbusts de grèvols i són particularment típics els lliris de neu i els narcisos. Al fons de la vall, on s'origina la riera de Gualba, hi ha freixenedes i gatelledes i vernedes, que contrasten amb l'espessor dels faigs dels pendents de la muntanya. Aquesta vall té uns tres quilòmetres de llargada i la formen diferents plans, com el pla de Santa Fe o Pla Mulladius, el dels Ginebrons i el pla de l'Espinal. La vall és travessada longitudinalment per la riera de Santa Fe, dita més avall riera de Gualba, que té a la vall dos pantans, el de sota la capella i hotel, en desús i amb la resclosa molt malmesa, i el segon, un xic més avall, amb una resclosa de 24 metres d'alçada i una llargada superior de 170 m, que pot embassar prop d'un hm3.

El centre històric de la vall i el que li ha donat el nom és **l'antiga capella de Santa Fe del Montseny** (1.100 m alt), d'origen romànic, que surt documentada el 1231. El 1270 hi residia un grup d'eremites que s'intitulava orde d'ermitans de Santa Fe, que no va subsistir gaire temps, puix que del segle XIV en endavant la capella estigué a cura d'un sol ermità, que depenia del rector de Fogars. La primitiva capella fou engrandida el 1577 i renovada a l'inici del segle XVIII. Renovada en el seu

interior, es troba adjunta, bé que independent i guardant exteriorment el caràcter rústic, a l'**Hotel de Santa Fe**, un edifici de pedra, amb aires de castell-palau neogòtic, construït entre el 1912 i el 1914 per l'arquitecte Pere Domènech i Pou, per encàrrec de Ramon de Montaner i Vila, comte de la Vall de Canet, amo del castell de Santa Florentina de Canet de Mar. Aquest hotel és un indret molt freqüentat i d'anomenada. A poca distància s'ha construït un altre modern hotel i residència anomenat l'**Avet Blau**. El 1981 es va crear l'**Escola de Natura Can Lleonart**, que ofereix un ventall d'activitats amb la finalitat de donar a conèixer el patrimoni natural i la biodiversitat del *Montseny*.

L'Esquei i l'Empedrat de Morou es troben situats al Parc Natural del Montseny en la seva part sud oriental, en una magnífica zona boscosa en la qual abunden les castanyedes i les fagedes. És una part menys coneguda que les més populars com el Turó de l'Home, Les Agudes o El Matagalls, però d'un gran interès geològic i paisatgístic. El recorregut (circular, amb principi i final a Santa Fe del Montseny) porta en el seu inici a travessar una magnífica castanyeda per un corriol perfectament senyalitzat i d'un suau pendent que ens menarà al Turó de Morou, 1.308 m i a continuació a l'Esquei de Morou, formació granítica que sobresurt del bosc i que ens aboca sobre la vall de Riells del Montseny.

L'Empedrat de Morou

Aquesta balconada rocallosa ofereix una espectacular panoràmica sobre tota la vall de Santa Fe, el turó de l'Home, les Agudes, el turó de Morou, la serralada de Marina i la depressió vallesana. L'especial duresa del granit d'aquesta zona fa dels empedrats un bon lloc per observar la seqüència de formació del sòl, des de l'esquerdat de la roca mare, la seva fragmentació en blocs de diferents mides i la seva disgregació en forma sauló. Aquestes etapes es poden relacionar també amb estadis de vegetació que se succeeixen en aquest procés: comunitats rupícules de líquens i molses, herbassars, landes i bosc.

L'Esquei de Morou

Geològicament, el massís del Montseny està estructurat en dues parts molt ben diferenciades: l'una, formada pels materials més antics: roques ígnies i metamòrfiques, i per l'altra, els materials més moderns o sigui les roques sedimentàries. L'Esquei de Morou pertany a les roques ígnies de

tipus plutonià, formades a grans profunditats i que han donat lloc al granit de tota aquesta zona del Morou. Cal tenir compte al trepitjar aquesta part de l'itinerari, ja que la descomposició del granit dóna lloc a un terreny extremadament relliscós i més si està humit. Els desnivells són considerables. Grimpant per la roca s'assoleix ràpidament el cim, situat a la punta d'un contrafort avançat al NE del turó de Morou. Hi ha una llibreta registre.

Us reproduïm el fragment que parla de la Cornera i de l'Esquei de Morou del llibre "MONTSENY", editat pel CEC l'any 1990 i escrit per Joan López:

"Hem deixat expressament per al final dos dels miradors més extraordinaris, no sols de la muntanya que estem estudiant, sinó de l'àmbit d'aquesta guia: la Cornera i l'esquei de Morou. Des del punt de vista excursionista, el turó de Morou no té interès per manca de visibilitat -el seu cim es troba totalment cobert per la fageda- i sí, en canvi, que en té l'Esquei de Morou, que si bé ateny una altitud un xic inferior, ofereix un panorama grandíols i sorprenent. La Cornera és l'altre gran mirador de Morou. Forma un autèntic turó, coronat per grosses penyes, que s'aboca al vessant nord. Tot i la seva altitud inferior, el panorama que s'hi contempla és clarament superior al de l'Esquei de Morou, car es descobreix la vall dels Vimeners i el serrat de Collsamola, indrets que restaven ocults per a l'altre cim. Tenint en compte les diferències apuntades, el panorama de què es frueix des d'ambdós cimals és extraordinari. En direcció a ponent, es domina la vall de Santa Fe en tota la seva extensió i la llarga carena dels cims culminants del Montseny, des del turó Gros fins a la cresta dels Castellets, passant pel turó de l'Home i les Agudes. Per l'est, contrastant amb el relleu dolç de Santa Fe, s'obre una regió fantàstica, dominada per la roca."

Pla de Mulladius

El pla de Mulladius és un indret planer format per materials d'erosió del granit on, sota la fageda, creixen ginebrons i plantes herbàcies. És un racó freqüentat per senglars i gorjablancs.

La castanyeda

A l'inici de la ruta, un camí en lleugera pujada ens endinsa en una extensa castanyeda, l'aspecte de la qual pot variar molt segons l'estació de l'any. El castanyer és un arbre que creix sobre sòls silícis a les zones humides de la muntanya. Va ser introduït des de l'orient mitjà. Des de l'època dels romans, l'home ha plantat aquest arbre per obtenir-ne la fusta, i també els fruits, les castanyes. Tradicionalment, al Montseny s'explotava en règim de rebrot: els troncs es tallaven arran de terra per tal que les perxes rebrotessin de la soca. Les perxes es feien servir antigament en la construcció de bocois.

La fageda

L'itinerari ens brinda una esplèndida visita a la fageda, formació boscosa que recull, com poques, els canvis cromàtics estacionals. La primavera arrenca amb els colors tendres que apunten el renéixer de la muntanya. La fauna, com la vegetació, també inicia el cicle vital. L'estiu és d'un verd lluent, i s'omple amb les notes càlides del brunzir dels insectes. La tardor és l'explosió dels grocs, torrats i vermells encesos, i l'aire es tenyeix dels perfums humits de la molsa i els bolets.

El faig és un arbre d'ambients humits de muntanya. Està adaptat per recollir la humitat ambiental de les boires, fet que li permet desenvolupar-se en sòls prims i rocallosos com els d'aquesta vall.

La fageda és un bosc d'aspecte obert perquè la seva densa cobertura durant els mesos càlids fa que poques espècies puguin viure al sotabosc. A la primavera però, moltes espècies herbàcies, com ara el buixol, s'afanyen a completar el seu cicle anual abans que el faig tregui les fulles. Els seus fruits, les fages, són un bon aliment per al liró gris, el ratolí de bosc, la rata cellarda, el talpó i el talp.

El pantà de Santa Fe

És un embassament que pertany a la riera de Santa Fe (conca del riu la Tordera), creat per una presa situada al municipi de Fogars de Montclús, a la comarca del Vallès Oriental.

A principis del segle XX, Ramon de Montaner, un editor de Barcelona, va comprar la vall de Santa Fe a la família Alfaras de Sant Celoni. Montaner volia construir un hotel de luxe les obres del qual van començar en 1910. Com que no hi havia electricitat, va fer construir una presa prop del nou edifici que avui es coneix com l'Estanyol. L'Estanyol aviat va ser insuficient i el 1920 es va iniciar la construcció d'un segon pantà que va ser acabat el 1935. Aquest és l'actual Pantà de Santa Fe. Construït en la riera de Santa Fe, la presa té 24 m d'altura, 14 m de base i 899.000 m³ de capacitat. L'arquitecte havia de ser el famós Domènech i Montaner, cosí de Ramon de Montaner, però finalment va ser Pere Domènech i Pou, qui va realitzar un magnífic projecte, un bell llac perfectament integrat en l'entorn natural, un llac artificial que no sembla el que és. Avui està tan integrat en el paisatge com en la memòria popular, ja que seria difícil imaginar la vall sense la presència de l'embassament. Moltes espècies de fauna també en depenen. Dins l'aigua hi viuen peixos com ara la truita, el barb i la bagra. El camí que voreja l'estanyol o embassament petit és un lloc poblat de verns, bogues i lliris grocs, entre els quals una espècie protegida, la granota roja, fa la seva posta d'ous a la primavera.

L'hotel va ser construït en 1914 al costat de l'antiga ermita romànica de Santa Fe. Per a la construcció de l'hotel i del pantà es va usar granit extret de la mateixa vall.

EL CASTELL DE MONTSORIU

El castell de Montsoriu (també anomenat castell de Montsoliu, castell de Montsorriu o castell de Breda) és el castell més important del gòtic dels Països Catalans. Es troba situat entre les poblacions d'Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu a la comarca de La Selva i s'alça al damunt d'un turó de 632 metres d'altitud, actualment dins del Parc Natural del Montseny.

Toponímia

El castell de Montsoriu està sobre un turó amb el mateix nom, però no se sap ben bé què significa la paraula Montsoriu.

Les hipòtesis més importants són:

- Mont-sorio (Muntanya de suro): Actualment hi ha molt suro al turó, però segons estudis paleoambientals, als segles XIII i XIV només hi havia herbes per millorar la defensa i vigilància del castell. També, segurament els suros que hi ha ara són gràcies a l'augment de la indústria tapera als segles XVIII i XIX.
- Mont-so-riu (Muntanya sobre el riu): El Turó està a sobre la riera d'Arbúcies, però els filòlegs consideren que no hi ha prou base lingüística.
- Mont-surice (Mont blanc): En èuscar, zuria vol dir blanca. Aquesta teoria ve a dir que l'origen del nom és prerromà, ja que per zones properes al turó es parlava protobasc. Aquest nom seria semblant al del Montnegre que està entre el castell i el mar.
- Montem-sigirici (Muntanya d'en Sigeric): Aquesta teoria és feta per l'estudi toponímic de Joan Coromines. Ja que Montsoriu acaba en iu seria un nom germànic, i l'arrel seria Sigiric, per tant amb diferents evolucions del nom acabaria sent la denominació actual: Montsoriu.
- Mons-siricus (Muntanya de Sirici): És una variant de l'anterior, però en comptes de germànic amb llatí: Sirici va ser un màrtir africà del segle IV que de moment es desconeix la seva relació amb el turó.
- Mont-soliu (Muntanya solitària): Teoria registrada per Joan Coromines. Això es basa en què alguna gent dels voltants del castell l'anomenen Montsoliu.

Història

És documentat des del 1002 en la donació de terres al monestir de Sant Cugat del Vallès. L'any 1033 es produeix el casament d'Ermessenda de Montsoriu, filla d'Amat de Montsoriu, vescomte de Girona, amb Guerau I de Cabrera, fundadors del monestir de Sant Salvador de Breda, centre del

vescomtat dels Cabrera-Girona, anomenant-se en una donació de l'any 1053 el castell de Soriu i canviant definitivament el títol de vescomte de Girona pel de Cabrera a partir de Guerau III (1145-1180).

Els senyors del castell van estar relacionats amb la Conquesta de Mallorca a través del vescomte Guillem de Montsoriu, a les ordres del rei Jaume I. El cronista real Bernat Desclot, l'any 1285 es refereix al castell en aquests termes:

« [...]E en Vallès se tenia lo castell de Montsoriu, qui és un dels bells e dels nobles del món.[...] »
— Bernat Desclot

Fou residència dels vescomtes de Cabrera, vivint èpoques de gran esplendor quan aquests senyors posseïen grans extensions de terres i castells, que anaven augmentant per la seva fidelitat als reis. L'any 1356, Pere el Cerimoniós va concedir a Bernat III de Cabrera el nou comtat d'Osona. Després de molts anys de servei fidel al rei, Bernat de Cabrera fou acusat injustament per la reina Elionor de Sicília i els nobles aragonesos que conspiraren contra ell, i va ser decapitat a Saragossa el 1364. Després de la seva mort, el seu fill Bernat IV de Cabrera va signar un acord amb Pere III el 1372, i més tard un segon l'any 1381, aconseguint recuperar les possessions de la família, en reconèixer el rei l'error de la condemna.

A partir del segle XV, el castell va sofrir una decadència progressiva pel trasllat de residència de la família al castell de Sant Joan de Blanes i sobretot pels estralls de la Guerra dels remences durant els anys 1462-1472.

Per consell del rei Ferran el Catòlic, la vescomtessa Anna de Cabrera es casà l'any 1480 amb el cosí del rei, Fadrique Enríquez i pel fet de no haver tingut descendència passà el vescomtat al nebot del seu marit Luis Enríquez l'any 1515.

Entre els anys 1566-1574, a causa dels grans deutes acumulats pels Cabrera, es veieren obligats a la venda dels seus béns a Francesc I de Montcada, comte d'Aitona, passant a diferents famílies fins que l'any 1757 va passar als ducs de Medinaceli. Fou ocupat per les tropes franceses durant la Guerra del Francès els anys 1808-1814, i més tard també l'ocuparen els militars a la Primera guerra carlina (1833-1840). En aquesta ocupació es trobava Pau Piferrer, el qual va deixar escrit sobre el castell:

“Ocupa el cim [del turó] un vast castell gòtic del qual subsisteixen encara alguns trossos de mur amb dues torretes, al pas que una completa desolació confon en las habitacions interiors columnes caigudes, corredors de peu i arcs gòtics que es dibuixen a la atmosfera de resplandor de lluna.”

— Pau Piferrer

Des de 1998 el castell és propietat del Consell Comarcal de la Selva. Actualment està obert al públic el dies festius i s'hi poden fer visites guiades (www.montsoriu.cat)

Edifici

Format per tres recintes encerclats per muralles, la part més antiga conservada del castell roquer és la torre mestra o de l'homenatge, de la segona meitat del segle X, situada al primer recinte, on a la part nord hi ha l'accés principal amb una torre lateral i una petita capella preromànica amb un absis i restes d'haver tingut pintures murals romàniques. Se sap que estava sota la advocació de Sant Pere.

Al segle XIII s'hi van fer grans ampliacions, construint-se un nou recinte sobirà amb una sala anomenada "sala gòtica" edificada davant l'entrada principal i coberta amb una volta de canó apuntada, un pati d'armes amb una torre quadrada i una fossa amb un nou emmurallament amb dues torres cilíndriques angulars amb espitlleres.

Es va construir una nova capella adossada a la muralla datada de finals del segle XII o principis

del segle XIII, de planta rectangular de 10 metres de llargada per 3,5 d'amplada, amb dues petites finestres de doble esqueixada, amb una petita capella lateral al mur oest i coberta a dues aigües, la porta d'accés conserva part dels graons d'entrada, així com en un mur interior es poden veure restes d'esgrafiats d'una figura humana i tres creus.

Fou al segle XIV, quan els Cabrera, ja molt poderosos en aquesta època, van fer les reformes per a transformar-lo en castell-palau. Al recinte sobirà es van construir dependències com el menjador i la cuina i es van fer paviments nous i dipòsits per a recollir aigua. D'aquest segle és la nova porta a la torre mestra, una nova gran sala sobre la ja existent "sala gòtica", de 100 metres quadrats i on s'aprecien les restes d'una llar de foc i dos finestrals d'estil gòtic i les noves muralles que van passar d'una gruixària de 70 cm a 120/150 cm, tot construint passos de ronda.

El pati d'armes i segon recinte de forma trapezial es va convertir en el lloc residencial, al seu voltant es van construir habitacions adossades a les muralles i les seves parts frontals donaven al pati que va ser semicobert per uns porxos fent de galeria a tot el seu perímetre. Al centre es va disposar una gran aljub, de 12 metres de llarg per 4,5 d'ample i 5 de profunditat, amb una completa xarxa de canals per a cobrir les necessitats del proveïment de l'aigua i es va enllosar tot amb marbre de Gualba. Es va construir un gran menjador amb finestrals i llar de foc.

La capella del segle XIII es va anul·lar i es va passar a una altra dependència, també de planta rectangular d'aproximadament 10 metres de longitud per 8 d'amplada, amb presbiteri, campanar d'espadanya, i un finestral gòtic conegut com "el mirador de la comtessa". L'accés era directe des del pati.

Finalment en aquell mateix segle XIV, es va realitzar un nou espai, el recinte jussà, amb una torre quadrada al costat de la seva entrada, dedicat a la protecció i defensa.

Restauració

Gràcies a l'esforç de l'Associació d'Amics del Castell, fundada l'any 1993, es va crear un patronat per a la seva conservació i restauració, presidit pel Consell Comarcal de la Selva i amb participació de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i els ajuntaments d'Arbúcies, Breda, Riells i Viabrea i Sant Feliu de Buixalleu. Sota la direcció tècnica del Museu Etnològic del Montseny La Gabella d'Arbúcies s'estan portant a terme la realització de treballs arqueològics, amb resultats excel·lents. Actualment s'exposen al Museu Etnològic del Montseny La Gabella més d'un centenar de peces que formen el conjunt arqueològic de ceràmica catalana del s. XVI més important de Catalunya. La restauració intenta deixar el castell com era a l'època gòtica amb algunes coses d'altres èpoques com la capella prerromànica i la torre de contrafort.

Situació

El castell de Montsoriu està sobre el Turó de Montsoriu, un turó situat entre les poblacions d'Arbúcies, Sant Feliu de Buixalleu i Riells i Viabrea d'uns 632 msnm. Encara que el turó està dividit entre aquests tres municipis el castell només està dividit entre Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu. El Turó de Montsoriu forma part del Massís del Montseny i del Parc Natural de Montseny.

El Turó de Montsoriu està delimitat pel nord pel torrent de la Geneta, un afluent de la riera d'Arbúcies; per l'est per la riera d'Arbúcies i pel sud pel Repiaix. Des del castell de Montsoriu es pot veure des del Massís del Montseny i les Guillerics fins a la depressió prelitoral i la zona costanera, això explicaria per què es va construir allà. Encara que a l'edat mitjana no hi havia arbres, actualment hi ha vegetació mediterrània, sobretot alzines i suros i alguns pins, i als llocs obacs, castanyers.

ALGUNES LLEGENDES

La dama roja

Conten que cada any per la nit de Sant Joan, a les campanades de mitjanit, una dama nua apareix dalt de la torre del castell de Montsoriu anomenada l'Heura, amb una llàntia encesa a la mà esquerra i a l'altra un corn de caça. El fa sonar i se sent la contesta des del Coll de Castellar, apareix un cavaller amb un cavall de foc, que pren la Dama Roja i desapareix en la foscor de la nit.

El tresor del castell de Montsoriu

Qui vulgui guanyar una fortuna, cada any a la nit de Sant Joan, quan comencen a tocar les campanes de la població de Breda a la mitjanit, s'obre una porta del castell de Montsoriu, ha d'entrar a la primera campanada i tractar d'omplir un sac de gra de blat i segó i sortir abans de l'última campanada de les dotze de l'església de Breda. Tot això ho ha de fer amb una calavera a una mà i un ciri encès de cap per avall a l'altra i caminar d'esquena. Amb el sac ple ha de córrer fins a passar la riera sense mirar el que duu dintre. Si ho fa així, el gra es convertirà en or i plata, però si el guanya la curiositat i ho mira abans d'hora, el segó es convertirà en sorra i el blat en pedres. D'altra banda, si no ha pogut sortir del castell, haurà d'esperar-se fins a la mitjanit de Sant Joan de l'any vinent.

La bruixa Guilleuma

Hi ha una roca a prop del castell amb una petjada marcada, que segons conten, es deu a Donya Guilleuma. Fa molts anys aquesta dama, gran pecadora, fou condemnada a viure dins les ruïnes del castell de Montsoriu com ànima en pena, causant tempestes i cridòria terrorífica cada capvespre i fent perdre les collites dels voltants junt amb moltes serventes seves totes elles vestides de blanc. Els habitants de les contrades, per resoldre les desgràcies, van determinar acudir al senyor Bisbe, el qual conjurà els mals esperits amb aigua beneïda i donà un termini a Guilleuma per precipitar-se a les profunditats del Gorg Negre de Gualba passant prèviament pel pic Morou. Va ser amb l'impuls per llançar-se, quan va deixar el peu marcat a la roca de La Petxa de Sant Salvi o de Donya Guilleuma.

JAUME BOFILL I MATES.PSEUDÒNIM DE GUERAU DE LIOST:

Guerau de Liost, és sens dubte,el poeta del Montseny:

(Olot,30 d'Agost de 1878 – Barcelona, 2 d'Abril de 1933)

Va ser Josep Carner qui batejà Jaume Bofill i Mates(1878-1933) amb el pseudònim de Guerau de Liost- nom medieval,que al·ludia possiblement al fundador del monestir de Sant Salvador de Breda i de Liost, d'una masia montsenyenca. Lligat a Viladrau per la família paterna, prengué el Montseny com a font d'inspiració per al seu primer llibre “La muntanya d' Ametistes”, “Selvatana d'amor” i “ Ofrena rural”. Conegut també per una intensa activitat política –va ser un dels impulsor de la protecció del massís en època de la Mancomunitat de Catalunya.

Poema de Guerau de Liost:

Déu te guard, vianant! Que t'imposi el Montseny una mica d'amor i una mica de seny.

Ací tens un pedrís clapissat de falzia.

Ací tens una font que parlar-te podria.

La virtut del Montseny és aquest rajolí que d'avets i de faigs la fullaca esbandí.

La virtut del Montseny es congria a l'altura.

Per ço té aquesta font una ullada tan pura i la seva canal dóna l'eco planyent de la fusta del bosc torturada pel vent."

63a Sortida del Cicle 'Coneguem Catalunya' (27-10-2013)

Santa Fe del Montseny – Turó de Morou – l'Esquei i l'Empedrat de Morou Castell de Montsoriu

EL TURÓ DE MOROU DES DE SANTA FE DE MONTSENY

Punt de partida: Ermita de Santa Fe
Mapes i guies: El Montseny (1:40000) Ed. Alpina
Horari: 2h 10 min Itinerari circular
Distància: 6,24km
Desnivell: 241m
Dificultat: Fàcil

Bonik itinerari que ens descobreix la muntanya de Morou, un mirador sorprenent del Montseny. Reproduïm literalment el text introductori de la ressenya d'aquest itinerari, corresponent a la fitxa n. 13 del llibret 'Caminant per Catalunya.2', citat en l'apartat final de bibliografia.

Pels voltants de Santa Fe de Montseny, el faig és el senyor dels arbres i conforma un paisatge que recorda els màgics racons de les serralades de Navarra o del bosc de l'Europa central. El turó de Morou no és una gran muntanya, i l'excursió ressenyada és una tranquil·la passejada on trobareu la solitud, l'ombre perenne de la fageda, els racons amb regust d'aquelarre, les sobtades panoràmiques des dels esqueis, la selvàtica miniatura de les falgueres i el refrescant color de l'aigua dels petits embassaments.

DESCRIPCIÓ:

Accés al punt de partida:

Iniciem l'itinerari just davant del Centre d'informació Can Casades, al km 21 de la carretera BV-5114 de Sant Celoni a Viladrau. Es tracta d'un punt d'informació del parc natural. Des d'aquí ens dirigim a l'ermita de Santa Fe, annexa a l'Hotel del mateix nom.

Itinerari senyalitzat amb quadrats de color taronja.

Horari parcial	Horari total	distància km	alçada (metres)
0:00	0:00	0,0	1.115

Des de l'**ermita de Santa Fe**, baixem per unes escales que ens condueixen a una passarel·la de fusta que creua la riera de Santa Fe i prenem a l'altre costat la pista que s'enfila cap a l'**escola de natura de Can Lleonart**. El camí gira a la dreta darrera l'escola i s'enfila suaument. Trobem una bifurcació i seguim el camí de la dreta, tot entrant en un bosc de castanyers. El camí s'enfila amb pendent suau i més enllà tornem a entrar a la fageda.

0:20	0:20	1,5	1.206
------	------	-----	-------

Cruïlla. En aquest punt la pista gira a la dreta cap al **Pla de Mulladius**, inconfusible pels exemplars de ginebres que desplacen els faigs. Nosaltres **seguim recte per la variant**, un corriol senyalitzat **cap al Turó de Morou**. El camí s'enfila cap al pla Gran de la Cornera. Passem pel costat d'un amuntegament de blocs del granit que forma l'ànima de la serra.

0:15	0:35
------	------

Cruïlla. Virem a la dreta. Un petit corriol senyalitzat amb fites ens endinsa en l'ombrívol bosc i ascendeix, fent giragonses, fins a uns roquissars que apareixen a mà esquerra. Es tracta de l'Esquei de Morou.

0:05	0:40	2,3	1.291
------	------	-----	-------

L'Esquei de Morou.

Deixem el camí principal per dirigir-nos a l'esquerra cap a l'agulla que constitueix l'Esquei. Enfilar-nos representa una curta i divertida grimpada però cal estar alerta a l'entorn del rocam ja que hi ha força caiguda. Des de l'esquei les vistes són magnífiques i sorprenents. Esplendïd mirador des d'on es veu tot el massís, les planes i les serralades fins al mar i el Pirineu. És la visió de l'àliga per sobre dels arbres i amb el buit a sota, mentre als peus el vent fa onades en l'oceà de la fageda.

Tornem a baixar i pugem per un corriol molt desdibuixat, en direcció al punt més alt, el turó de Morou.

0:15	0:50	2,5	1.314
------	------	-----	-------

Arribem al punt culminant de l'itinerari, **el Turó de Morou**, format per uns blocs atrapats dins de la fageda. Aquí no gaudim de panoràmica, ja que ens trobem al bell mig de la fageda. Iniciem la baixada per un camí en direcció oposada a la pujada, seguint les fites, amb tendència cap a la dreta.

0:10	1:00	3,0	1.247
------	------	-----	-------

Encreuament indicació **Empedrats**. Seguim en aquesta direcció.

0:05	1:05
------	------

L'itinerari ressegueix un tram de carena rocallosa (**Empedrat de Morou**). Aquesta balconada rocallosa ofereix una espectacular panoràmica sobre tota la vall de Santa Fe, el Turó de l'Home, les Agudes, el turó de Morou, la serralada de Marina i la depressió vallesana.

0:10	1:15
------	------

Entronquem amb pista ampla. Seguim esquerra avall.

0:10	1:25
------	------

Encreuament. Seguim recte, indicació Fageda.

0:05	1:30
------	------

Nou encreuament. Seguim recte cap a Santa Fe. En aquest tram força planer, trobem també alzines i roures de fulla gran. En arribar al trencall cap a la font de Baladrell, i a mesura que el camí s'apropa al pantà de Santa Fe, es fan més freqüents els freixes de fulla gran.

0:15	1:45	5,1	1.093
------	------	-----	-------

Presa embassament de Santa Fe. Seguim recte per la riba dreta i ens enfilem paral·lels al torrent. Al marge del camí trobarem restes de canonada associada a aquesta instal·lació generadora d'energia elèctrica. La casa que hi ha al costat del pantà, la Fabriqueta, era l'antiga centraleta que produïa electricitat per a l'hostal de Santa Fe. Més endavant el camí s'estreny i voreja l'estanyol o embassament petit. És un lloc poblat de verns, bogues i lliris grocs. Riera amunt, el camí se separa de la verneda per arribar novament a l'Escola de Natura Can Lleonart.

0:20	2:05
------	------

Pont per creuar la riera de Santa Fe.

0:05	2:10	6,24
------	------	------

L'itinerari finalitza per retornar a can Casades pel mateix camí de l'inici.

.....

Pujada a peu fins al castell de Montsoriu

No està permès l'accés amb vehicle fins al castell. L'aparcament està situat al peu del turó, en una feixa del coll de Castellar, al costat de la carretera a Fogueres de Montsoriu. Des de l'aparcament, un sender de bon recorregut ens condueix al llarg de 2,800 km fins al cim on es troba el castell. Es tracta d'una caminada d'uns 35-40 minuts.

Bibliografia:

CAMINANT PER CATALUNYA: 2. El Montseny, les Guillerries i el Collsacabra. Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1993, autors dels textos: Antoni Aragon, Jordi Lalueza i Jordi Portell.

Guia d'itineraris per la Xarxa de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, 1a edició, octubre 2006.

Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, octubre 2007.

Gran Geografia comarcal de Catalunya, Vol. 6, Vallès occidental, Vallès oriental, Maresme. Enciclopèdia Catalana, S.A., 1a edició, maig 1982.

Full de sortida del Grup de Muntanya en Família de l'A.E. Talaia, Excursió de Tardor al Montseny, 24 octubre 2010, GMF20101024_0002

www.sempreamunt.net /Turó de Morou

http://ca.wikipedia.org/wiki/Castell_de_Montsoriu

Portada: Josep M. Also

Fotografies: Blanca Forgas

La preparació d'aquesta 63a sortida ha estat realitzada per membres de la Secció de Cultura de l'A.E. Talaia, octubre de 2013.

Altres dades:

Esmorzar a l'Àrea del Montseny.

Itinerari circular a peu: Santa Fe del Montseny-Turó de Morou-Pantà i retorn a Santa Fe.

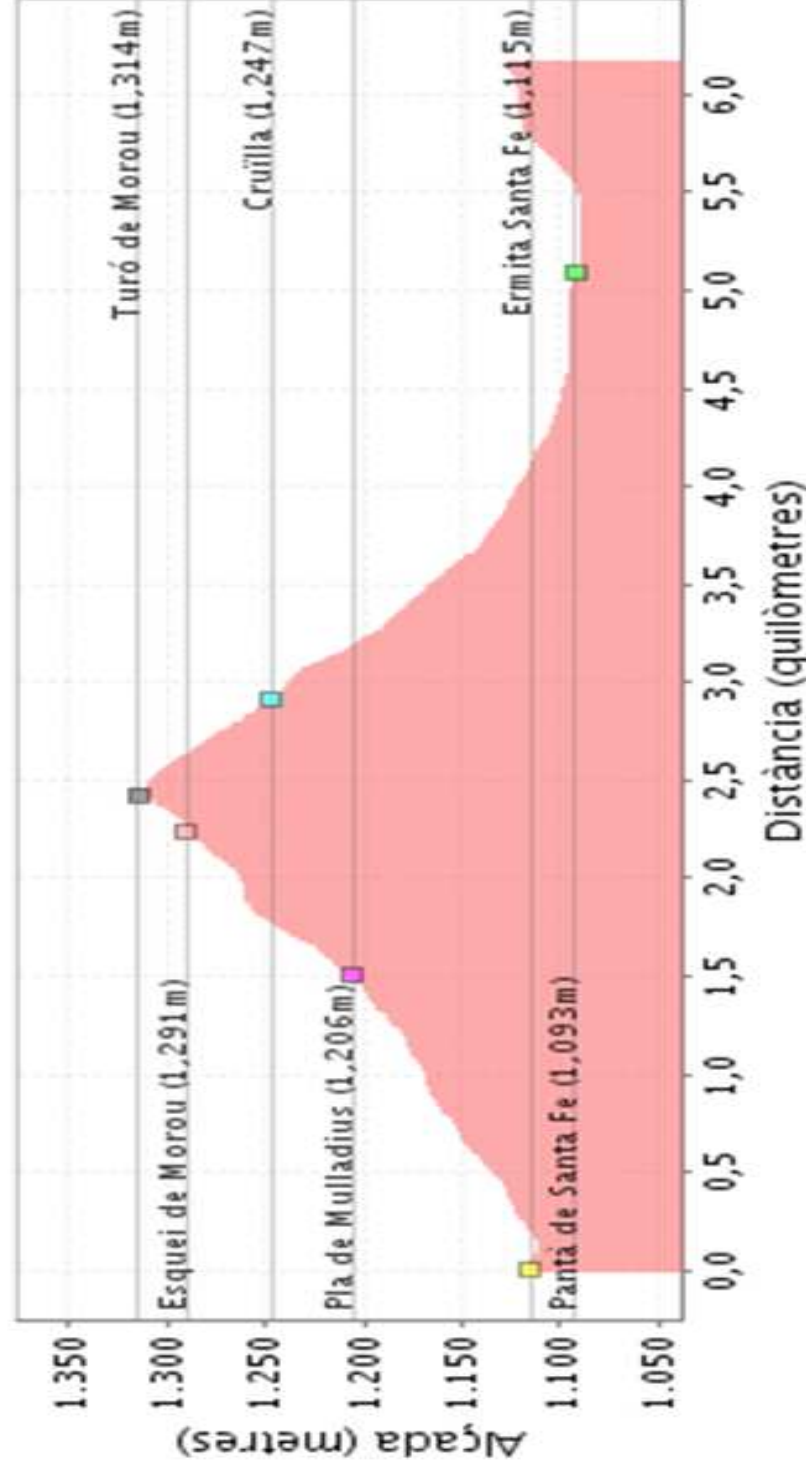
Amb autocar: de Santa Fe – Sant Celoni – Breda i direcció a Fogueres de Montsoriu fins al coll de Castellar, al peu del castell de Montsoriu. Aparcament.

Ascensió a peu al Castell i visita guiada (web www.montsoriu.cat).

Dinar a Can Pijaume, Carretera de Breda, km 3 (Riells i Viabrea) Tel. 972 870 361

Perfil d'alçada

▲ Itinerari

■ Pantà de Santa Fe (1,093m) ■ Ermita Santa Fe (1,115m) ■ Pla de Mulladius (1,206m)

■ Cruïlla (1,247m) ■ Esquei de Morou (1,291m) ■ Turó de Morou (1,314m)

**SECCIÓ DE
CULTURA**

A. E. TALAIA